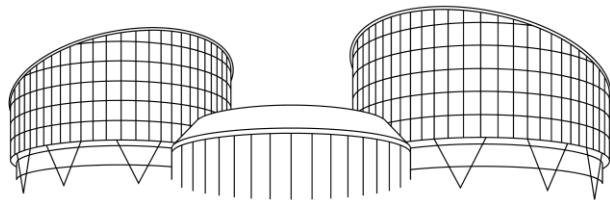


EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2013. godina. Ovaj prevod uraden je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGO ODJELJENJE

PREDMET GAGLIANO GIORGI protiv ITALIJE

(*Predstavka br. 23563/07*)

(Izvodi)

PRESUDA

STRAZBUR

6. mart 2012. godine

PRAVOSNAŽNA

24. 09. 2012. GODINE

Ova presuda postala je pravosnažna po članu 44 stav 2 Konvencije. U njoj može doći do redaktorskih izmjena.

U predmetu Gagliano Giorgi protiv Italije,
Evropski sud za ljudska prava (Drugo odjeljenje), zasijedajući u Vijeću u sastavu:

Françoise Tulkens, *Predsjednik*,
Danutė Jočienė,
Dragoljub Popović,
Işıl Karakaş,
Guido Raimondi,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Helen Keller, *sudije*,

i Françoise Elens-Passos, *Zamjenik sekretara odjeljenja*,
nakon vijećanja bez prisustva javnosti 14. februara 2012. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena toga dana:

ČINJENICE

1. Podnositac predstavke, g. Mario Gagliano Giorgi, italijanski je državljanin rođen 1949. godine u Milalu gdje i živi. Ova predstavka predata je Sudu 31. maja 2007. godine. Podnosioca predstavke pred Sudom je zastupao g. B. Nascimbene i g-đa M.S. Mori, advokati sa praksom u Milalu. Italijansku Vladu ("Vlada") zastupao je njihov Zastupnik, g-đa E. Spatafora, i ko-Zastupnik, g. N. Lettieri.

I. OKOLNOSTI PREDMETA

2. Činjenice ovog predmeta, koje su izložile strane, mogu se sumirati na sljedeći način.

A. Glavni postupak

3. Podnositac predstavke bio je inspektor u Birou za imigraciju Uprave policije u Milalu (*Questura*).

4. Uredbom od 5. septembra 1988. godine koja je uručena narednog dana, državno tužilaštvo Okružnog suda u Milalu obavijestilo je podnosioca predstavke da je protiv njega pokrenut postupak zbog iznuđivanja (članovi 317 i 81 Krivičnog zakonika) i naložilo je pretres kuće, automobila i kancelarije podnosioca predstavke koji su obavljeni 6. septembra 1988. godine.

5. Dana 9. septembra 1988. godine privremeno je oduzet računar podnosioca predstavke.

6. Dana 20. marta 1989. godine istražni sudija Okružnog suda u Milalu naložio je nove pretrese, koji su izvršeni narednog dana. Dana 20. marta

1989. godine sudija je izdao nalog za hapšenje podnosioca predstavke pod optužbom za iznuđivanje (članovi 317 i 81 Krivičnog zakonika) i krivotvorene (član 479 istog zakonika). Podnositelj predstavke optužen je da je prisiljavao strance kojima su bili potrebni dokumenti vezani za boravak u zemlji ili vršio pritisak na njih da plate određene iznose novca da bi dobili dokumente od Biroa za imigracije, i da je mijenjao evidenciju iskaza stranih državljanima koji su odbili to da urade. Sudija je takođe naložio hapšenje još šest lica uključenih u iste aktivnosti.

7. Dana 21. marta 1989. godine milanski Perfekt (*Questore*) suspendovao je podnosioca predstavke sa dužnosti.

...

11. Dana 21. juna 1989. godine, reagujući na treći zahtjev podnosioca predstavke sudija je naložio da on bude pušten na slobodu na osnovu toga što je tužilaštvo prikupilo dovoljno dokaza pa više ne postoji rizik prikrivanja dokaza.

12. Dana 25. januara 1990. godine sudija je naložio da se podnositelj predstavke izvede na suđenje pred Okružnim sudom u Milanu (RG br. 185/90). Još sedam ljudi je izvedeno na suđenje.

13. U periodu između 8. i 23. maja 1990. godine održano je šest ročišta pred sudom, na kojima su ispitane činjenice i saslušane izjave. U presudi od 25. maja 1990. godine koja je deponovana u sekretarijatu dana 20. juna 1990. godine, sud je proglašio podnosioca predstavke krivim za iznuđivanje i krivotvorene, osudio ga na četiri godine i šest mjeseci kazne zatvora i izrekao mu doživotnu zabranu obavljanja javnih poslova.

14. Dana 26. maja 1990. godine podnositelj predstavke osporio je ovu presudu pred Apelacionim sudom u Milanu (RG br. 4630/90), tražeći novu istragu i saslušanje, oslobođajući presudu ili reklasifikaciju krivičnog djela u primanje/davanje mita.

15. Dana 5. jula 1990. godine, pred Okružnim sudom u Monci, podnositelj predstavke odabrao je opštinu S. Zenone al Lambro (Milano), adresu g-de V.S. kao svoju adresu za sva dostavljanja u postupku pred Apelacionim sudom u Milanu.

...

18. U presudi od 29. novembra 1993. godine, koja je deponovana u sekretarijatu 22. decembra 1993. godine, Apelacioni sud potvrdio je osuđujući presudu podnosioca predstavke za neke od optužbi za iznuđivanje i smanjio njegovu ukupnu kaznu na tri godine i osam mjeseci za iznuđivanje i krivotvorene.

19. Dana 24. decembra 1993. godine podnositelj predstavke podnio je zahtjev za reviziju kojim je tražio u svom prvom argumentu da se poništi presuda Apelacionog suda jer mu je poziv za ročište 18. maja 1993. godine dostavljen na adresu njegovog advokata a ne na adresu koju je on odabrao 5. jula 1990. godine. Alternativno, opet je tražio da se izvrši preklasifikacija djela u djelo primanje/davanje mita.

20. U presudi od 29. septembra 1994. godine, koja je deponovana u sekretarijatu 1. decembra 1994. godine, Kasacioni sud poništo je presudu Apelacionog suda i vratio predmet drugom odjeljenju tog suda, između ostalog, zato što je sudske poziv bio dostavljen na pogrešnu adresu.

21. U međuvremenu, dana 10. marta 1994. godine milanski *Questore* preinačio je odluku da se podnositelj predstavke suspenduje sa dužnosti. Podnositelj predstavke prebačen je u *Questuru* u Torinu.

22. Saslušanje strana pred milanskim Apelacionim sudom zakazano je za 29. januar 1996. godine. Nepreciziranog datuma Apelacioni sud odlučio je da se podnosiocu predstavke sudi u odsustvu.

23. U presudi od 1. marta 1996. godine, koja je deponovana u sekretarijatu na dan 30. aprila 1996. godine, Apelacioni sud, nakon što je krivično djelo preklasifikovano u davanje/primanje mita, proglašio je krivično gonjenje zastarjelim. Ovaj sud osudio je podnosioca predstavke na kaznu zatvora od godinu dana za krivotvorene, a kaznu izrekao kao uslovnu, te mu izrekao i sekundarnu kaznu zabrane obavljanja javnih funkcija u periodu od godinu dana.

24. Nepreciziranog datuma prije jula 1996. godine podnositelj predstavke uložio je novi zahtjev za reviziju. On je istakao da je prilikom dostavljanja sudske poziva na adresu koju je on odabrao, adresu g-de V.S. sekretariat suda pogrešno adresirao dopis na g-đu V.S. a ne na podnosiocu predstavke.

25. U presudi od 7. oktobra 1997. godine, koja je deponovana u sekretarijatu 18. oktobra 1997. godine, Kasacioni sud prihvatio je žalbu podnosioca predstavke i vratio predmet u drugo odjeljenje Apelacionog suda.

26. Nepreciziranog datuma sekretariat Apelacionog suda dostavio je jednom od advokata podnosioca predstavke sudske poziv za prisustvovanje ročištu 26. marta 1998. godine (RG br. 4288/97).

27. Istog datuma Apelacioni sud proglašio je sudske poziv ništavim i naložio policiji da dostavi sudske poziv za ročište 11. juna 1998. godine na adresu g-de V.S. i *Questure* u Torinu, gdje je u međuvremenu podnositelj predstavke počeo da radi.

28. Nakon ročišta 11. juna 1998. godine, u presudi koja je donesena toga dana i deponovana u sekretarijatu 24. juna 1998. godine, Apelacioni sud je proglašio optužbu za primanje/davanje mita zastarjelom i potvrdio uslovnu zatvorsku kaznu od godinu dana koja je izrečena podnosiocu predstavke za krivotvorene, i kao sekundarna kazna, izrekao mu zabranu obavljanja javne funkcije godinu dana.

29. Dana 2. oktobra 1998. godine, podnositelj predstavke ponovo je podnio zahtjev za reviziju. On je naveo da u sudsakom pozivu za raspravu od 11. juna 1998. godine, koji je dostavljen na adresu g-de V.S. nije tačno naveden nadležni sudske organ i da je sudske poziv dostavljen *Questuri* gdje

je on radio bio nevažeći jer je dat licu koje je po hijerarhiji bilo njegov pretpostavljeni.

30. U presudi od 14. aprila 1999. godine, koja je deponovana u sekretarijatu 29. aprila 1999. godine, Kasacioni sud odbacio je žalbu podnosioca predstavke na osnovu toga što se, prema sudskej praksi, kada je sudska poziv dostavljen licu koje je u hijerarhiji nadređeno licu kome je upućen, pretpostavlja da je lice kome je poziv upućen obavješteno i da je takav sudska pozvi stoga važeći.

B. Prva predstavka Sudu

31. Dana 12. oktobra 1999. godine podnositac predstavke podnio je predstavku br. 52228/99 Sudu u vezi sa pravičnošću krivičnog postupka protiv njega.

32. Dana 8. novembra 2002. godine Sud je proglašio predstavku očigledno neosnovanom, u skladu sa članom 28 Konvencije.

C. "Pinto" postupak

33. Dana 16. oktobra 2001. godine podnositac predstavke obratio se Apelacionom sudu Brescie po zakonu "Pinto", tražeći 60.000.000 italijanskih lira (30.987 eura (EUR)) na ime materijalne i nematerijalne štete koja je navodno pretrpljena zbog dužine glavnog postupka.

34. U odluci koja je deponovana 21. februara 2002. godine Apelacioni sud utvrdio je da je došlo do povrede člana 6 stav 1 Konvencije samo u odnosu na period od presude Okružnog suda u Milanu (22. jun 1990. godine) do donošenja prve presude po žalbi (29. novembar 1993. godine). Sud je smatrao, s obzirom na broj sudova koji su ispitali ovaj slučaj, da nije bilo neopravdanih kašnjenja u drugim fazama postupka. Sud nije dosudio naknadu štete, smatrajući da podnositac predstavke nije pokazao da je pretrpio materijalnu ili nematerijalnu štetu i da, u svakom slučaju, pošto je bio osuđen na kraju glavnog postupka, on nije mogao da pretrpi nematerijalnu štetu u vezi sa trajanjem tog postupka.

35. Dana 24. aprila 2002. godine podnositac predstavke podnio je zahtev za reviziju. U presudi koja je deponovana 24. oktobra 2003. godine Kasacioni sud poništio je spornu odluku, smatrajući da nepovoljan ishod postupka sam po sebi ne znači da nije moglo biti nematerijalne štete u vezi sa njegovim trajanjem, a takođe da navođenje štete koja je izazvana zbog pretjerano dugog postupka mora da se potkrijepi. Slučaj je poslat Apelacionom sudu Brescie.

36. Dana 20. aprila 2004. godine podnositac predstavke obratio se tom sudu tvrdeći, između ostalog, da je nakon presude od 24. oktobra 2003. godine Plenarni kasacioni sud donio četiri presude (br. 1338, 1339, 1340 i

1341 iz 2004) u kojima je izrazio stav da nije potrebno pokazati postojanje nematerijalne štete.

37. U odluci od 7. jula 2004. godine, koja je deponovana 21. jula 2004. Apelacioni sud odbacio je žalbu na osnovu toga što principi koji proističu iz presuda Plenarnog kasacionog suda nisu direktno primjenjivi u ponovljenim sudskim postupcima i toga što podnositac predstavke nije svoj zahtjev za nadoknadom nematerijalne štete potkrijepio kao što je to trebalo da učini. Ovaj sud takođe je utvrdio da je bilo u njegovom interesu da prolongira krivični postupak da bi krivična djela za koja je optužen zastarjela.

38. Dana 15. novembra 2004. godine podnositac predstavke podnio je zahtjev za reviziju. U presudi koja je deponovana 6. decembra 2006. godine Kasacioni sud odbacio je žalbu i naložio podnosiocu predstavke da plati 3.000 eura na ime troškova i izdataka.

...

PRAVO

I. PRITUŽBE PO ČLANU 6 STAV 1 KONVENCIJE

...

A. Trajanje glavnog postupka i nedostatak pravnog sredstva tokom "Pitno" postupak

50. Sud navodi da se podnositac predstavke žalio na povredu člana 6 Konvencije jer nije dobio naknadu za postupke protiv njega koji su trajali deset godina i sedam mjeseci na tri nivoa nadležnosti.

Nedostatak značajne štete

51. U svojim zapažanjima od 20. maja 2010. godine Vlada je navela da podnositac predstavke nije pretrpio značajnu štetu. Oni su se pozvali na tekst člana 35 stav 3 (b) Konvencije koji je izmijenjen Protokolom br. 14, prema kojem Sud može da proglaši predstavku neprihvatljivom ako smatra da "podnositac predstavke nije pretrpio značajnu štetu, osim ako poštovanje ljudskih prava definisano Konvencijom i Protokolima uz nju ne iziskuje ispitivanje predstavke u meritumu i uz uslov da nijedan predmet ne može da se odbaci na osnovu koji nije propisno razmotrio domaći sud".

52. Vlada je potvrdila, konkretno, da je prolongiranje postupka o kome je riječ omogućilo podnosiocu predstavke da dobije umenjenje kazne jer je optužba za mito proglašena zastarjelom. Oni su dalje naveli da je podnositac predstavke ometao postupak da bi optužbe protiv njega zastarjele.

53. Podnositac predstavke odbacio je argumente Vlade koji su se odnosili na njegovo ometanje postupka i porekao da je izvukao bilo kakvu korist od primjene instituta zastare. On je konkretno naveo da, pošto je presudom Apelacionog suda od 1. marta 1996. godine njegova kazna već suspendovana, činjenica da je krivično gonjenje proglašeno zastarjelim nije značajno uticala na njegovu kaznu.

54. Sud ističe da svrha novog kriterijuma prihvatljivosti - "značajne štete" jeste da se omogući lakše odbacivanje predmeta koji nemaju meritum i da se tako omogući da se Sud skoncentriše na svoju centralnu misiju pružanja pravne zaštite prava koja se jemče Konvencijom i njenim protokolima (v. *Stefanescu protiv Rumunije* (dec.), br. 11774/04, 12. april 2011, stav 35).

55. Inspirisan opštim principom *de minimis non curat praetor*, ovaj novi kriterijum nadovezuje se na ideju da povreda prava, bez obzira na to koliko je stvarna sa čisto pravnog stanovišta, treba da dostigne minimalni nivo težine da bi se garantovalo razmatranje pred međunarodnim sudom (v. *Korolev protiv Rusije* (dec.), br. 25551/05, 1. jul 2010. godine). Ocjena ovog minimalnog nivoa jeste, po prirodi stvari, relativna i zavisi od svih okolnosti predmeta (v. *Korolev*, citirano ranije u tekstu ove presude i, *mutatis mutandis*, *Soering protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 7. jula 1989. godine, stav 100, Serija A br. 161). Težina povrede treba da se ocijeni tako što će se uzeti u obzir i subjektivna percepcija podnosioca predstavke i ono što je objektivno u igri u konkretnom predmetu.

56. U svjetlu kriterijuma koji su ustanovljeni u sudskej praksi Suda, Sud smatra da, u utvrđivanju da li je povreda nekog prava dospila minimalni nivo težine treba između ostalog uzeti u obzir sljedeće faktore: prirodu prava koje je navodno prekršeno, ozbiljnost uticaja navodne povrede na ostvarivanje prava i/ili moguće posljedice te povrede na ličnu situaciju podnosioca predstavke (v. *Giusti protiv Italije*, br. 13175/03, stav 34, 18. oktobar 2011. godine).

57. U ovom predmetu Sud napominje da je zbog trajanja predmetnog postupka 11. juna 1998. godine Apelacioni sud proglašio optužbu za mito zastarjelom i da je to dovelo do smanjenja kazne podnosioca predstavke jer je od dva krivična djela za koja je bio optužen to bilo ono koje je nosilo najtežu kaznu, iako materijal koji je bio pred sudom nije ukazivao na tačni obim tog smanjenja niti pojašnjavao da li je na kraju krajeva postojala bilo kakva veza između smanjenja i povrede uslova "razumnog roka". Sud dalje konstatuje da je podnositac predstavke odlučio da se ne odrekne zastarjelosti, na što je imao pravo po italijanskom pravu. U tim okolnostima, Sud smatra da je smanjenje kazne barem nadoknadilo ili značajno smanjilo štetu koju obično sa sobom nose krivični postupci koji predugo traju. Nadalje, Sud ne vidi relevantnost napomene podnosioca predstavke koja se odnosi na činjenicu da je presudom od 1. marta 1996. godine njemu izrečena uslovna kazna (v. stav 23 ove presude). Sud konstatuje u vezi sa

tim da je u istoj presudi Apelacioni sud iz Milana već proglašio optužbe za krivično djelo mita zastarjelim.

58. Sud shodno tome smatra da podnositac predstavke nije pretrpio "značajnu štetu" u odnosu na njegovo pravo na suđenje u razumnom roku.

59. Što se tiče pitanja da li poštovanje ljudskih prava koje garantuje Konvencija i Protokoli uz nju iziskuje ispitivanje merituma predstavke, Sud ponavlja da je to vezano za uslove koji su već definisani za primjenu članova 37 stav 1 i 38 stav 1 Konvencije (u njenoj verziji prije Protokola br. 14). Institucije Konvencije dosljedno tumače ove odredbe tako da one iziskuju kontinuirano ispitivanje predmeta čak i kada je postignuto prijateljsko poravnanje ili postoje osnovi za brisanje predstavke sa liste. Sud je, međutim, takođe utvrdio da to ispitivanje nije potrebno kada postoji jasna i veoma opširna sudska praksa o pitanju iz Konvencije koje je predmet u predmetu koji je pred Sudom (v. između ostalog, *Van Houten protiv Holandije* (brisanje), br. 25149/03, ECHR 2005-IX, i *Kavak protiv Turske* (dec.), br. 34719/04 i 37472/05, 19. maj 2009. godine).

60. U ovom konkretnom predmetu Sud smatra da dalje ispitivanje pritužbe stoga nije opravdano imperativima evropskog javnog poretku, čiji instrument jesu Konvencija i protokoli uz nju.

61. Pritužba postavlja pitanje razumne dužine krivičnog postupka a naročito dužine glavnog postupka u kontekstu pravnog lijeka koji je uveden zakonom "Pinto", u vezi sa čim Sud ima bogatu sudsку praksu (v. između ostalog, *Cocchiarella protiv Italije* [GC], br. 64886/01, ECHR 2006-V; *Simaldone protiv Italije*, br. 22644/03, 31. mart 2009. godine; i *Labita protiv Italije* [GC], br. 26772/95, ECHR 2000-IV).

62. U tim uslovima Sud smatra da poštovanje ljudskih prava ne iziskuje kontinuirano ispitivanje ove pritužbe.

63. I na kraju, što se tiče trećeg uslova za prihvatljivost po novom kriterijumu, naime da ne može da se odbije nijedna predstavka koju nije "propisno razmotrio domaći sud", Sud ponavlja da je njegova svrha da obezbijedi da svaki predmet bude sudska ispitana na domaćem ili na evropskom nivou. Ova klauzula takođe je u skladu sa principom supsidijarnosti, kako se naročito vidi u članu 13 Konvencije, koji propisuje da djelotvoran pravni lijek protiv povreda mora biti dostupan na nivou države (v. *Korolev*, citirano ranije u tekstu ove presude). Zajedno sa prethodnom zaštitnom klauzulom, on propisuje da će Sud ispitati ozbiljna pitanja koja utiču na primjenu ili tumačenje Konvencije i Protokola uz nju ili važna pitanja koja se odnose na domaće pravo (v. obrazloženje uz Protokol br. 14, stav 83).

64. U ovom predmetu Sud napominje da su pitanje dužine krivičnog postupka ispitali nadležni sudovi (apelacioni i Kasacioni sud) zbog zakona "Pinto", i da je podnositac predstavke kasacionom суду podnio osnove za žalbu protiv odluke apelacionog suda da mu ne dosudi naknadu štete.

65. U tim okolnostima Sud smatra da je predmet na propisan način razmotrio domaći sud i da nijedno važno pitanje koje utiče na primjenu ili tumačenje Konvencije ili domaćeg prava nije ostalo bez odgovora.

66. Nakon što je uzeo u obzir pomenuto i uslove izložene u članu 35 stav 3 (b) Konvencije, Sud smatra da ova pritužba mora da se proglaši neprihvatljivom po članu 3 stavovi 3 (b) i 4 Konvencije.

...

STOGA, SUD JEDNOGLASNO:

1. *Proglašava* pritužbu na pretjeranu dužinu postupka "Pinto" prihvatljivom a ostatak predstavke neprihvatljivim;

...

Sačinjeno na francuskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi 6. marta 2012. godine po Pravilu 77 stavovi 2 i 3 Poslovnika Suda.

Françoise Elens-Passos
Zamjenik Sekretara

Françoise Tulkens
Predsjednik

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2013. godina.

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrighttrustfund). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reproducovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrighttrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights

Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.